

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

*Seksioni për organet e administratës qendrore, të pushtetit vendor
dhe të të tretëve që veprojnë për llogari të tyre*

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. K3/A17-11 Prot.
Nr. Dok. 202501184/

Tiranë 30.04.2025

Lënda: Rekomandim për ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 "Për prishjeobjekti",
të nxjerrë nga Inspektoriati i Mbrojtjes së Territorit, në Bashkinë Vlorë.

Drejtuar: Inspektoriatit të Mbrojtjes së Territorit, në Bashkinë Vlorë

Vlorë

Kryetarit të Bashkisë Vlorë

Vlorë

Këshillit Bashkiak Vlorë

Vlorë

Për dijeni: Inspektoriatit Kombëtar të Mbrojtjes së Territorit

Tiranë

Të nderuar,

Në ankesën drejtuar Avokatit të Popullit, shtetasja F.V., ka shprehur shqetësimin në lidhje me zvarritjen e ekzekutimit të vendimit, datë 19.06.2023 "Për prishje objekti", nga ana e organit tuaj publik.

Ankuesja shkruan se, komshiu i saj prej shumë vitesh i ka zaptuar pronën, duke ndërtuar aty një objekt pa leje ndërtimi. Për këtë arsye, ajo shkruan në vazhdim se dy vite më parë është marrë vendimi i sipërcituar për prishjen e këtij objekti, por ky vendim nuk është ekzekutuar ende sot e kësaj dite.

Në këto rrethana, ankuesja ka kërkuar ndërhyrjen nga ana e Avokatit të Popullit, për sqarimin dhe zgjidhjen e kësaj çështjeje.

Pas depozitimit të ankesës së znj. F.V., kemi vendosur marrjen në shqyrtim të saj, në përputhje me paragrafin e parë, të nenit 13, të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, të ndryshuar, ku parashikohet se: *“Avokati i Popullit fillon procedurën e shqyrtimit të çështjes kur vëren ose dyshon se ka ndodhur një shkelje e së drejtës, në bazë të ankesës apo të kërkesës së personit të interesuar ose të dëmtuar, si dhe me nismën e vet, për raste të veçanta të bëra publike”*.

Për sqarimin e kësaj çështjeje kemi kërkuar nga ana juaj, dërgimin e shpjegimeve lidhur me arsyet e mostrajtimin në kohë dhe sipas afateve ligjore të kësaj çështjeje, si dhe të masave që janë marrë, apo do të merreshin në vazhdim, për zgjidhjen përfundimtare të saj.

Në përgjigjen e dhënë prej jush me shkresën nr. 2956/1 prot., datë 17.03.2025, na jepet informacioni se pas kryerjes së verifikimit në terren është konstatuar që, shtetasi Vladimir Isufaj, ka kryer punime të kundërligjshme duke ndërtuar një pjesë të murit rrethues jashtë sheshit të ndërtimit (pronës), me përmasa 25 ml x 1 ml.

Lidhur me ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”, në përgjigje thuhet se Inspektoriati i Mbrojtjes së Territorit (IMT), në Bashkinë Vlorë, nuk ka kapacitete për realizimin e prishjes, ndaj i është drejtuar për bashkëpunim Inspektoriatit Kombëtar të Mbrojtjes së Territorit (IKMT), me shkresën nr. 8530 prot., datë 12.07.2023, për realizimin e prishjes së këtij muri.

Në këto rrethana kemi kërkuar nga ana e IKMT-së, dërgimin e shpjegimeve lidhur me arsyet e mostrajtimin të deri tanishëm të kësaj çështjeje, si dhe të masave që ishin marrë apo do të merreshin në vazhdim, për mbështetjen e kërkuar nga ana e organit tuaj publik, për ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”.

Në shkresën nr. 1952/1 prot., datë 11.04.2025, të IKMT-së, drejtuar organit tuaj publik dhe për dijeni Avokatit të Popullit, jepet informacioni, ndër të tjera, se për realizimin e prishjes së ndërtimit objekt ankese në këtë çështje, është kërkuar bashkëpunim nga ana juaj, me shkresën nr. 8530 prot., datë 12.07.2023.

Me shkresën nr. 3948/1 prot., datë 24.07.2023, të IKMT-së, ju jeni informuar se në kërkesën tuaj nuk rezulton të jetë sqaruar pamundësia financiare, apo njerëzore e teknike për ekzekutimin e vendimeve për prishje. Pas referimit të bazës ligjore në fuqi për trajtimin e kësaj çështjeje, në këtë përgjigje të IKMT-së, theksohet nevoja e marrjes së masave përkatëse nga ana juaj, për prishjen e objektit të kundërligjshëm, me qëllim kthimin e ligjshmërisë në territor.

Nisur nga justifikimi i dhënë në shkresën e organit tuaj publik, nr. 2956/1 prot., datë 17.03.2025, lidhur me mospasjen e kapaciteteve të nevojshme për realizimin e prishjes e ndërtimit të kundërligjshëm, në ekzekutim të vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”, dhe kërkit të bashkëpunimit me IKMT-në, me shkresën tuaj nr. 8530 prot., datë 12.07.2023, për realizimin e prishjes së këtij ndërtimi të kundërligjshëm, kemi kryer një analizë të legjislacionit rregullator në fuqi, për të kuptuar bazueshmërinë e kësaj mënyre të trajtimit të çështjes nga ana juaj.

Ligji bazë specifik që përcakton fushën e veprimit dhe kompetencat e Inspektoriatit të Mbrojtjes së Territorit, të njësive vendore është ligji nr. 9780 datë 16.07.2007 “Për inspektimin dhe mbrojtjen e territorit nga ndërtimet e kundërligjshme”, i ndryshuar (ligji nr. 9780/2007). Në nenin 2, të këtij ligji parashikohet se, objekti i tij është përcaktimi i organeve për inspektimin dhe mbrojtjen e territorit nga ndërtimet e kundërligjshme, si dhe i përgjegjësive të tyre.

I përcaktuar si një nga organet e inspektimit ndërtimor, Inspektoriat i Mbrojtjes së Territorit, të njësive vendore, ka si përgjegjësi të tij ligjore,¹ ushtrimin e kontrollit të territorit dhe zbatimin e ligjshmërisë së standardeve teknike e kushteve zhvillimore në fushën e planifikimit dhe zhvillimit të territorit, si dhe të atyre të parashikuara në ligje të tjera. E gjithë kjo veprimtari zhvillohet mbi bazën e proceseve verifikuese dhe vendimmarrjes sanksionuese, të parashikuara këto në legjislacionin në fuqi.

Ndër detyrat/kompetencat e përcaktuara në ligjin nr. 9780/2007, për Inspektoriatin e Mbrojtjes së Territorit, të njësive vendore, në shkronjën “d”, të nenit 5, përcaktohet detyrimi se gjatë ushtrimit të përgjegjësive të parashikuara në nenin 4, (të po këtij ligji), ky inspektoriat merr masat e mëposhtme:

d) vendos prishjen e ndërtimit të kundërligjshëm.

Kjo kompetencë bëhet më e qartë nga përkufizimi i dhënë në paragrafin e fundit të këtij neni, ku parashikohet se: “Fjala “ndërtim/punim”, sipas këtij neni përfshin ato procese dhe/ose objekte ndërtimore që ndërtohen instalohen në territor, me vendosje të palëvizshme apo të përkohshme, që zhvillohen në dhe/ose mbi tokë, çdo veprim/proces ndërtimi, gjërmimi, prishjeje, zgjerimi, riparimi, rinovimi, si dhe çdo ndërhyrje tjetër në territor ose strukturë dhe i referohet gjendjes aktuale, vëllimit të punimeve të kryera, përfshirë dhe/ose rrethime të kundërligjshme në çastin e ushtrimit të inspektimit”.

Në vazhdim, në shkronjën “c”, të pikës 8, të nenit 12, të ligjit nr. 9780/2007, parashikohet se:

“Inspektoriat i Kombëtar i Mbrojtjes së Territorit dhe ai i njësisë vendore, për ushtrimin e përgjegjësive dhe detyrave të parashikuara në këtë ligj, kanë të drejtë:

c) **të përfshijnë në kontrollin e tij** prishjen e një ndërtimi ekzistues, **ndërtimin** apo punimet për ndërtimin e një objekti të ri, rikonstruksionin e objektit, riparimin e objektit, infrastrukturën tokësore dhe nëntokësore, si dhe punimet/**ndërtimet**, që paraqesin rrezik shembjeje, **me pasoja** për jetën dhe shëndetin e njerëzve dhe **mbi pasurinë e të tretëve**”.

Ndërkohë, në ligjin nr. 107/2014 datë 31.07.2014 “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”, të ndryshuar, në pikët 20 dhe 21, të nenit 3, si dhe në pikën 1, të nenit 39, parashikohet se:

“20. “Ndërtim është çdo objekt që ndërtohet ose instalohet në territor, me vendosje të palëvizshme apo të përkohshme, dhe që zhvillohet nën dhe/ose mbi tokë”,

¹ Neni 4, paragrafi i parë, i ligjit nr. 9780, datë 16.07.2007 “Për inspektimin dhe mbrojtjen e territorit nga ndërtimet e kundërligjshme”, i ndryshuar.

21. *“Ndërtim/punim pa leje”, janë ato procese dhe/ose projekte ndërtimore të kryera në mungesë të lejes së ndërtimit, deklaratës paraprake për kryerjen e punimeve ose të kryera në kushtet e lejes së shfuqizuar”,*

“1. Leja e ndërtimit është e nevojshme për çdo ndërtim, riparim, restaurim apo prishje të objekteve ekzistuese, instalim apo ngritje të ndërtimeve të përkohshme, me përjashtim të rasteve të parashikuara nga neni 41, i këtij ligji”.

Në pikat 1-3, të nenit 51, të po këtij ligji, parashikohet se:

“1. Inspektimi ka për mision garantimin dhe mbrojtjen e interesit kombëtar për një zhvillim të drejtë dhe të qëndrueshëm të territorit, përmes parandalimit të punimeve dhe ndërtimeve të paligjshme, sipas këtij ligji dhe akteve të nxjerra në zbatim të tij, si dhe ndëshkimit të drejtë të kundërvajtësve, që shkelin dispozitat e këtij ligji.

2. Inspektimi për verifikimin e respektimit të kërkesave ligjore, sipas këtij ligji, kryhet në përputhje me këtë ligj, aktet nënligjore të nxjerra në zbatim të tij dhe legjislacionit të zbatueshëm për inspektimin e ndërtimit në Republikën e Shqipërisë.

3. Autoritetet e inspektimit bashkëveprojnë dhe bashkërendojnë veprimet inspektuese ndërmjet tyre, si dhe me autoritetet e planifikimit, me qëllim rritjen e efektivitetit të inspektimit. Kur vihet në dijeni të fakteve, edhe pse ato mund të mos jenë brenda sferës së tij të juridiksionit dhe përgjegjësisë, çdo autoritet i inspektimit njofton menjëherë autoritetin tjetër përgjegjës ose të interesuar”.

Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 408, datë 13.05.2015 *“Për miratimin e rregullores së zhvillimit”*, të ndryshuar, si një akt tjetër normativ rregullator në nenin 1 të tij, parashikon se:

“1. Kjo rregullore ka si objekt përcaktimin e kushteve dhe procedurave të detajuara për zbatimin e instrumenteve të drejtimit të zhvillimit dhe për përmbajtjen, strukturën dhe procedurën e miratimit të dokumenteve të kontrollit të zhvillimit.

2. Qëllimi i kësaj rregulloreje është përcaktimi i të drejtave dhe detyrimeve të autoriteteve të zhvillimit për ushtrimin e funksionit të kontrollit të zhvillimit të territorit, në përputhje me ligjin nr.107/2014, “Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit”, të ndryshuar, si dhe garantimi i përdorimit të sistemit elektronik të lejeve nga të gjithë aplikuesit dhe institucionet e përfshira, me qëllim thjeshtimin e procedurave dhe ofrimin e shërbimit me një ndalesë”.

Së fundmi, në Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 894, datë 04.11.2015 *“Për unifikimin e procedurave të kontrollit të territorit nga Inspektoriati Kombëtar i Mbrojtjes së Territorit dhe ai i njësisë vendore” (VKM nr. 894/2015)*, në gjurmën “a”, të nenit 1, parashikohet se kompetencat e dhëna në këtë akt nënligjor për kryeinspektorët/inspektorët e Inspektoriatit të Mbrojtjes së Territorit të njësisë vendore, parashikohen në mbështetje të nenit 12, të ligjit nr. 9780/2007.

Në vijim në nëngërmat “ii” dhe “iv”, të gjurmës “b”, të pikës 1, të VKM-së nr. 894/2015, parashikohet se:

“b) Inspektorati i Mbrojtjes së Territorit pranë njësisë vendore:

- ii) kryen kontrolle në territorin administrativ të njësisë vendore, në bazë të planit mujor të punës, të miratuar nga kryeinspektori, si dhe në bazë të njoftimeve të marra nga institucionet qendrore, vendore dhe subjektet fizike e juridike;
- iv) përfshin në kontrollin e tij punimin /zhvillimin/ndërtimin e një objekti të ri, prishjen e objektit, rikonstruksionin e objektit, riparimin e objektit, infrastrukturën tokësore e nëntokësore, si dhe prishjen e objekteve që paraqesin rrezik shembjeje, me pasoja për jetën e shëndetin e njerëzve dhe mbi pasurinë e të tretëve, në përputhje me ligjin nr. 107/2014, “Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit”, dhe me aktet e tjera ligjore e nënligjore në fuqi”.

Sikurse na rezulton, IMT-ja në Bashkinë Vlorë, i ka ushtruar këto kompetenca ligjore dhe në zhvillim të procedurës administrative për trajtimin e kësaj çështjeje ka nxjerrë vendimin, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”.

Në kuadër të zhvillimit të kësaj procedure administrative², vlerësojmë se momenti thelbësor që ka nevojë të analizohet në këtë çështje ka të bëjë me ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”, në përputhje me parashikimet ligjore në fuqi, nga ana e organit tuaj publik.

Në kuptim të parashikimeve të ligjit nr. 9780/2007, detyrimi parësor ligjor për ekzekutimin e këtij vendimi i lind IMT-së në Bashkinë Vlorë, si organi publik që ka nxjerrë këtë akt administrativ me natyrë ndëshkuese dhe që duhet ta ekzekutojë atë, me qëllim arritjen e pasojës së dëshiruar juridike të shprehur në vullnetin e vet organit publik në momentin e nxjerrjes së tij. Lidhur me këtë konstatim duhet evidentuar se vendimi i sipërcituar ka hyrë dhe është në fuqi dhe se, ai prodhon pasoja juridike.

Bazuar në kompetencat që gëzon nga ligji IMT-ja në Bashkinë Vlorë, del e qartë se ju keni ushtruar kompetencat tuaja ligjore me nxjerrjen e akteve administrative të nevojshme për trajtimin e këtij rasti, por konstatohet në vazhdim se ju si organ publik nuk keni ekzekutuar vendimin, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”, për shkaqe që, sipas shpjegimeve të dhëna, lidhen me mungesën e kapaciteteve dhe të mjeteve të rënda për të kryer këtë ndërhyrje. Për këto arsye, ju keni kërkuar mbështetjen e IKMT-së.

Korrespondenca zyrtare për këtë çështje e mbajtur ndërmjet organit tuaj publik dhe IKMT-së, sipas informacioneve zyrtare që na janë dërguar, identifikon përkatësisht:

1. Shkresën tuaj nr. 8530 prot., datë 12.07.2023, drejtuar IKMT-së.
2. Shkresën nr. 3948/1 prot., datë 24.07.2023, të IKMT-së, drejtuar IMT-së në Bashkinë Vlorë.

Në përputhje me legjislacionin në fuqi, IKMT-ja, ka kompetencën ligjore që, në përputhje me shkronjën “a”, të pikës 1, dhe shkronjat “a” dhe “c”, të pikës 2, të nenit 9/1, të ligjit nr. 9780/2007, të ushtrojë kompetencat e veta, që ligji i njeh IMT-së në Bashkinë Vlorë, në këtë çështje.

Më konkretisht, në këto dispozita të ligjit nr. 9780/2007, parashikohet se:

² Në pikën 9, të nenit 3, të Kodit të Procedurave Administrative, parashikohet se:

“Procedurë administrative” është veprimtaria e një organi publik, me qëllim përgatitjen dhe miratimin e veprimeve konkrete administrative, ekzekutimin e tyre dhe rishikimin e tyre me mjete ligjore administrative”.

1. Inspektorati Kombëtar i Mbrojtjes së Territorit, përveç detyrave të tjera, të parashikuara në këtë ligj, ka të drejtë që:

a) të ushtrojë përgjegjësitë e veta të njësisë vendore, sipas nenit 5, të këtij ligji, për ndërtim/punime të kundërligjshme në territorin e njësisë vendore, që nuk përfshihen në çështje, zona ose objekte me rëndësi kombëtare dhe në territor;

b) të ushtrojë të drejtën e ankimit në gjykatë ndaj lejes së ndërtimit, të miratuar në kundërshtim me ligjin dhe/ose dokumentet e planifikimit në fuqi.

2. Përgjegjësia, sipas shkronjës “a”, të pikës 1, të këtij neni, ushtrohet kur:

a) kërkohej nga vetë Inspektorati i Mbrojtjes së Territorit të njësisë vendore ose nga kryetari përkatës i saj, për shkak të pamundësisë financiare për ushtrimin e kësaj përgjegjësie nga inspektorati vendor;

b) inspektorati vendor nuk e ka inspektuar këtë territor më parë ose nuk është shprehur me vendim për ligjshmërinë ose jo të ndërtimit/punimit, në përputhje me afatet dhe procedurat ligjore;

c) vendimi i inspektoratit vendor për prishje të ndërtimit të kundërligjshëm nuk është ekzekutuar brenda afatit ligjor të caktuar në këtë ligj”.

Në përputhje me parashikimin ligjor, Inspektorati i Mbrojtjes së Territorit të njësisë vendore, ose kryetari përkatës i tij, mund të kërkojë ndërhyrjen e IKMT-së, për të ushtruar kompetencat e këtij inspektorati vendor, për shkak të pamundësisë financiare për ushtrimin e kësaj përgjegjësie nga vetë inspektorati vendor.

Fakti është se në shkresën tuaj nr. 8530 prot., datë 12.07.2023, drejtuar IKMT-së, nuk rezultojnë të jetë cituar dhe aq më tepër sqaruar, pamundësia financiare për ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”. Po kështu, nuk ka asnjë sqarim të nevojshëm për pamundësinë e pretenduar njerëzore e teknike, të organit tuaj publik, për ekzekutimin e vendimit të lartpërmendur.

Nga ana tjetër, fakti që pas dërgimit të shkresës së IKMT-së, nr. 3948/1 prot., datë 24.07.2023, nuk ka patur prej një kohe të gjatë asnjë reagim nga ana juaj për zgjidhjen e kësaj çështjeje, evidenton mosveprimin tuaj të vazhduar, në kundërshtim me kompetencat tuaja ligjore.

Praktikisht, megjithëse nga ana e IKMT-së, iu është refuzuar bashkëpunimi për ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”, që nga fundi i muajit korrik 2023, (sikurse rezultojnë nga ekstremitetet e shkresës nr. 3948/1 prot., datë 24.07.2023, të IKMT-së), ju nuk keni ndërmarrë asnjë veprim tjetër të nevojshëm për trajtimin dhe zgjidhjen e kësaj çështjeje.

Pra, rezulton se ka mëse një vit e dhjetë muaj që nuk mund të identifikohet asnjë justifikim i mundshëm ligjor për mosveprimin tuaj, të cilësuar në kushtet e keqadministrimit, për ekzekutimin e vendimit të sipërcituar për prishjen e objektit përkatës të kundërligjshëm.

Ky qëndrim në trajtimin e kësaj çështjeje identifikon qartazi keqadministrim në veprimtarinë tuaj të përditshme. Sjellim në vëmendjen tuaj se e drejta për mirëadministrim është afirmuar si një e drejtë themelore e qytetarisë në Kartën e të Drejtave Themelore të Bashkimit European,³ sikundër parimet dhe standardet që lidhen me të drejtën për mirëadministrim gjenden sot të inkorporuara në legjislacionin tonë të brendshëm në fuqi. Këto parime dhe standarde kushtëzojnë veprimtarinë e organeve të administratës publike, duke u konceptuar si gurë themeli për garantimin e mirëadministrimit. Nga konstatimet e kryera dhe gjetjet e pasqyruara në këtë rekomandim vërehet se ka shkelje të elementëve proceduralë ligjorë, që garantojnë parimin e mirëadministrimit, respektimin e të drejtave dhe lirive themelore kushtetuese, si dhe ushtrimin efektiv të funksioneve, kompetencave dhe realizimit të detyrave nga ana e organit tuaj publik.

Për të kuptuar situatën juridike të krijuar në këtë çështje sjellim në vëmendjen tuaj nenin 46, të ligjit nr. 10279, datë 20.05.2010 “Për kundërvajtjet administrative”, (ligji nr. 10279/2010), ku parashikohet një afat parashkrimi për ekzekutimin e vendimit për prishjen e objektit të kundërligjshëm.

Në këtë dispozitë ligjore parashikohet se:

“Me përjashtim të rasteve kur ligji i posaçëm parashikon ndryshe, dënimi administrativ, i nxjerrë nga organi i administratës publike, i cili nuk ekzekutohet me kalimin e dy viteve nga data e nxjerrjes së vendimit për kundërvajtjen administrative, parashkruhet. Në këtë rast, organi administrativ, që ka nxjerrë vendimin për kundërvajtjen administrative, me vendim konstaton parashkrimin. Në vendimin, ku konstatohet parashkrimi i dënimit administrativ, listohen edhe arsyet që kanë çuar në këtë përfundim”.

Efektivisht, ligji nr. 9780/2007, nuk ka një parashikim tjetër të ndryshëm nga parashikimi i nenit 46, të ligjit nr. 10279/2010, lidhur me ekzekutimin e vendimeve/dënimeve administrative të nxjerra nga organet përkatëse kompetente (IMT vendore, apo IKMT-ja). Thënë në fjalë të tjera, ligji nr. 9780/2007, nuk ka asnjë parashikim në dispozitat e tij, lidhur me mbarimin e fuqisë juridike të vendimit për prishje të ndërtimit të kundërligjshëm, për shkak të një afati të përcaktuar ligjor brenda të cilit duhet të ekzekutohet ky akt administrativ/dënim administrativ, nga momenti i nxjerrjes dhe hyrjes në fuqi.

Parashikimi ligjor i nenit 46, të ligjit nr. 10279/2010, na nxjerr në konkluzionin se afati fundor ligjor për ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”, është data 19.06.2025.

Në këto rrethana, ndërhyrja dhe veprimi i nevojshëm nga ana e organit tuaj publik për ekzekutimin e këtij vendimi/dënimi administrativ, është një çështje urgjente, pasi vazhdimi i situatës mosvepruese shkakton dhe identifikon përgjegjësi ligjore.

Në trajtimin e kësaj çështjeje nga ana e IMT-së në Bashkinë Vlorë, del e qartë se ka një mosveprim të dukshëm të vazhduar dhe shmangie në marrjen e përgjegjësisë institucionale, si dhe të ushtrimit të kompetencave që ky organ publik gëzon në bazë të ligjit nr. 9780/2007.

³ Karta e të Drejtave Themelore të Bashkimit European,³ u shpall në Samitin e Nises, në Dhjetor 2000.

Mosveprimi dhe zvarritja tërësisht e pajustificuar ligjërisht, e konstatuar në këtë çështje nxjerr në konkluzionin se kemi të bëjmë me cënim të së drejtës themelore të znj. F.V., për një proces të rregullt ligjor, të parashikuar në paragrafin e parë të nenit 42, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe në nenet 6 dhe 13, të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut.

Për më tepër, kjo “ngecje” e zhvillimit të procedurës administrative që duhet përmbyllur me ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”, evidenton shkelje të parimit të ligjshmërisë, parimit të procesit të rregullt ligjor, parimit të transparencës dhe informimit, parimit të dhënies së ndihmës aktive, si dhe të parimit të përgjegjësisë,⁴ parime shumë të rëndësishme këto që duhet të respektohen përgjatë gjithë veprimtarisë së organeve publike.

Është me vend të theksojmë se, mosveprimi i pajustificuar ligjërisht për ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”, mund të përbëjë shkak ligjor për kërkimin dhe nisjen e një procedure administrative për shpërblimin e dëmit jashtëkontraktor të shkaktuar ankueses, në përputhje me parashikimet e ligjit nr. 8510, datë 15.07.1999, “Për përgjegjësinë jashtëkontraktore të organeve të administratës publike”, të ndryshuar.

Kjo pasi, mosveprimi nga ana e IMT-së në Bashkinë Vlorë, për trajtimin e këtij rasti në përputhje me kompetencat ligjore dhe lejimi i kësaj gjendjeje theksojmë se i ka shkaktuar dhe vijon t'i shkaktojë palës ankuese, një dëm të vazhduar.

Po ashtu, ushtrimi sipërfaqësor dhe jo konsequent i kompetencave të parashikuara nga ligji pamundëson realizimin e qëllimit, për të cilin ligji është miratuar nga ana e ligjvënësit. Kontrolli i pamjaftueshëm i territorit dëmton si të drejtat kushtetuese individuale, ashtu edhe të drejtat kushtetuese kolektive që lidhen me zhvillimin e qëndrueshëm dhe mbrojtjen e mjedisit.

Është mëse e ligjshme që të kërkosh gëzimin e të gjithë të drejtave që rrjedhin nga pronësia e ligjshme, por është e pafalshme që të bëhesh pjesë e shkeljes së këtyre të drejtave me mosveprimin e pajustificuar ligjërisht.

Në këtë kuadër, duke e trajtuar si një pjesë integrale të këtij rekomandimi, tërheqim vëmendjen e kryetarit të Bashkisë Vlorë, si dhe të Këshillit Bashkiak Vlorë, për mungesën e kapaciteteve të nevojshme teknike që në rastin konkret kanë sjellë si pasojë mungesën e mbështetjes me mjete teknike të IMT-së në Bashkinë Vlorë, për ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”. Bashkërendimi dhe bashkëveprimi i organeve publike në funksion të kryerjes dhe përmbushjes së funksioneve publike është një kërkesë e vazhdueshme dhe e natyrshme e veprimtarisë së tyre.

Në këtë kuptim, organet publike përkatëse por sidomos Bashkia Vlorë, në trajtimin e kësaj çështjeje duhej të kishte konsideruar dhe parë mundësinë e kontraktimit të marrjes me qira të mjeteve të rënda të nevojshme nga subjekte private, në mbështetje të veprimtarisë së IMT-së në Bashkinë Vlorë, për ekzekutimin e vendimit të sipërcituar, për prishje të objektit të kundërligjshëm. Kjo e konsideruar si një mundësi ligjore, për mbështetjen e nevojshme të veprimtarisë së IMT-së, në Bashkinë Vlorë.

⁴ Këto parime parashikohen shprehimisht, përkatësisht, në nenet 4, 5, 6, 10, 15 dhe 16, të ligjit nr.44/2015, “Kodi i Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë”.

Nga informacioni zyrtar i dërguar për trajtimin e kësaj çështjeje nuk na rezulton që të jenë bërë përpjekje për gjetjen e një zgjidhjeje të tillë, që do të shmangte këtë situatë të krijuar në shkelje të të drejtave të ligjshme të ankueses.

Zbatimi i ligjit dhe kompetencave që rrjedhin prej tij nuk duhet lejuar të bëhen çështje dëshire nga punonjësit, të cilëve iu ngarkohet kjo detyrë, pasi rigoroziteti i kërkuar në këte drejtim bëhet gjithmonë shkak për kërkimin e përgjegjësive institucionale dhe individuale.

Ky mosveprim nuk jep imazhin e kërkuar të një organi publik në shërbim të qytetarëve, por të një organi publik që zvarrit zgjidhjen dhe bëhet shkak i shkeljes së të drejtave të ligjshme të individëve.

Avokati i Popullit nuk inkurajon ngritjen e asnjë ndërtimi të kundërligjshëm, prandaj ndan qëndrimin se kjo kulturë mosreaguese ndaj ndërtimeve pa leje duhet të mbarojë!

Nga ana tjetër, në përputhje me pikën 2, të nenit 15, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, organet e pushtetit publik në përmbushje të detyrave të tyre duhet të respektojnë të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, si dhe të kontribuojnë në realizimin e tyre dhe jo të bëhen shkak me mosveprimin e tyre, në vazhdimin e shkeljes dhe mosrespektimit të këtyre të drejtave.

Detyrimi për mbrojtjen e pronës dhe të drejtave që rrjedhin prej saj, sikurse edhe në këtë çështje, është parashikuar shprehimisht edhe në paragrafin e parë, të nenit 1, të protokollit 1, të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, ku parashikohet se:

“Çdo person fizik, ose juridik ka të drejtë për respektimin e pasurisë së tij. Askush nuk mund të privohet nga prona e tij, veçse për arsye të dobisë publike dhe në kushtet e parashikuara nga ligji dhe nga parimet e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare”.

Për sa më sipër, në mbështetje të pikës 3, të nenit 63, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe të nenit 21/b, të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, të ndryshuar, ku parashikohet se:

“Pas përfundimit të hetimeve, Avokati i Popullit...

- *paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ që, sipas tij, ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive”,*

REKOMANDOJMË

1. *Ushtrimin nga ana e Inspektoriatit të Mbrojtjes së Territorit, në Bashkinë Vlorë, të përgjegjësive, të përcaktuara në ligjin nr.9780 datë 16.07.2007 “Për inspektimin dhe mbrojtjen e territorit nga ndërtimet e kundërligjshme”, të ndryshuar, si dhe në legjislacionin specifik rregullator në fuqi, për ekzekutimin e vendimit, datë 19.06.2023 “Për prishje objekti”.*

2. Marrjen e masave për mospërsëritjen e kësaj praktike në të ardhmen, në procedurat administrative që do të ndiqen nga ana juaj për trajtimin e çështjeve të tjera, brenda juridiksionit dhe kompetencave të Inspektoriatit të Mbrojtjes së Territorit, në Bashkinë Vlorë.
3. Marrjen e masave të nevojshme dhe të qëndrueshme financiare dhe administrative nga ana e Bashkisë Vlorë, për sigurimin e kapaciteteve të nevojshme teknike, që do të mbështesin dhe mundësojnë ushtrimin normal të veprimtarisë së Inspektoriatit të Mbrojtjes së Territorit, në Bashkinë Vlorë.

Në përputhje me nenin 22, të ligjit nr. 8454, datë 4.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, të ndryshuar, ku parashikohet se:

“Organet të cilave Avokati i Popullit u ka drejtuar një rekomandim, kërkesë apo propozim për shkarkim, duhet ta shqyrtojnë rekomandimin, kërkesën, apo propozimin për shkarkim dhe të kthejnë përgjigje brenda 30 ditësh, nga data e dërgimit të rekomandimit, kërkesës, apo propozimit për shkarkim.

Përgjigja duhet të përmbajë shpjegime të arsyetuara për çështjen në fjalë, si dhe çfarë veprimesh, mosveprimesh, apo masash ka ndërmarrë ai organ”,

lutemi të na vini në dijeni për qëndrimin tuaj, ndaj këtij rekomandimi.

Duke besuar në mirëkuptimin tuaj,

K O M I S I O N E R E

Erinda MELI